

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

27.01.2023
89

КАРАР

«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы
Алабуга муниципаль районы Алабуга
шәһәрәндә юл хәрәкәте иминлеген арттыру»
муниципаль программасын раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 статьясы һәм Татарстан Республикасы Алабуга шәһәре Башкарма комитетының «Муниципаль программаларны эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтижәләлеген бәяләү тәртибе турында» 2015 елның 22 октябрәндәге 184 номерлы карары нигезендә, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Алабуга шәһәрәндә юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасын (1нче кушымта) расларга.
2. Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Алабуга шәһәрәндә юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасын раслау турында» 2021 елның 16 декабрәндәге 1773 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (Э.И. Садыкова) «2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Алабуга шәһәрәндә юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасы чараларын үтәү максатларында бюджетта каралган ассигнованиеләр чикләрендә финанслауны тәэмин итәргә.
4. Әлеге карар рәсми бастырып чыгарылырга тиеш.
5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Житәкче вазыйфаларын башкаручы

Р.А. Мусаев

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ

СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП

Сертификат: 00A3E71B096428C7D14E82404E46486D21

Владелец: Мусаев Руслан Амирах Оглы

2023. Исполнитель: Мусаев Р.А. Действителен до: 07.07.2023

**«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы
Алабуга шәһәрәндә юл хәрәкәте иминлеген арттыру»
муниципаль программасы
Паспорты**

Программаның исеме	«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Алабуга шәһәрәндә юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасы
Программаны эшләү өчен нигез	Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү чаралары турында» 2014 елның 6 декабрәндәге ПУ-1115 номерлы Указы, «Юл хәрәкәте иминлеге турында» 1995 елның 10 декабрәндәге 196-ФЗ номерлы Федераль закон, РФ Бюджет кодексының 179 статьясы, Татарстан Республикасы Алабуга шәһәре Башкарма комитетының «Муниципаль программаларны эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтижәләлеген бәяләү тәртибе турында» 2015 елның 22 октябрәндәге 184 номерлы карары
Программаның заказчысы	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүче	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның максаты һәм бурычлары	<p>Программаның максатлары түбәндәгеләр:</p> <ul style="list-style-type: none"> • юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булучы затлар санын киметү; • зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәлакәтләре күрүчеләр санын киметү. <p>Программаның бурычлары:</p> <ul style="list-style-type: none"> • юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзләрен куркыныч тотуын кискәтү; • балалар юл-транспорт травматизмын киметү; • транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерү; • жирле дәрәжәдә юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендә идарә системасы эшчәнлегенә нәтижәләлеген күтәрү; • юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендә жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә хокукый нигезләрен камилләштерү, күрсәтелгән өлкәдә жәмәгать мөнәсәбәтләрен регламентлаудагы житешсезлекләрен һәм каршылыкларны юкка чыгару.
Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	Программа 2023-2025 елларга исәпләнгән

Программа чараларын оештыруга, үтөлешенә жаваплы	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты, Алабуга муниципаль районының Алабуга шәһәрәндә юл хәрәкәте иминлегә комиссиясе, Россия Федерациясе Эчке эшләр министрлыгының Алабуга районы буенча бүлегенә ЮХИДИБ (киләшү буенча), ЮХИ программаларын финанслау дирекциясе (киләшү буенча)
Программаны финанслау чыганаclarы	Жирле бюджет, республика бюджеты.
финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	Программа буенча финанслауның гомуми күләме тәшкил итә 8 250 мең сум, шул исәптән: 2022 ел - 2750,0 мең сум, республика бюджетыннан - 1250,0 мең сум, жирле бюджеттан - 1500,0 мең сум. 2023 ел - 2750,0 мең сум, республика бюджетыннан - 1250,0 мең сум, жирле бюджеттан - 1500,0 мең сум. 2024 ел - 2750,0 мең сум, республика бюджетыннан - 1250,0 мең сум, жирле бюджеттан - 1500,0 мең сум.
Көтелә торган ахыргы нәтижеләр Программаның максатчан күрсәткечләре һәм индикаторлары	<u>Программаның иң мөһим индикаторлары түбәндәгеләр:</u> <ul style="list-style-type: none"> юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган затлар санын киметү (2012г база чоры белән чагыштырганда): 2023 ел. - 30 кешегә, 2024 ел. - 31 кешегә, 2024 ел. - 32 кешегә. зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәлакәтләре санын киметү (2012 елгы база чоры белән чагыштырганда): 2023 елда - 84 берәмлек; 2024 елда - 87 берәмлек; 2025 елда - 90 берәмлек.

1. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМӨЛГӘ АШЫРУ ӨЛКӘСЕНЕҢ ГОМУМИ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

Автомобиль транспортына (алга таба - авария һәлакәте) бәйле һәлакәт проблемасы соңгы дистә елда юл-транспорт инфраструктурасының куркынычсыз юл хәрәкәтендә жәмгыять һәм дәүләт ихтыяжларына туры килмәве, юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү системасы эшчәнлегенә житәрлек дәрәжәдә нәтижәле булмавы һәм юл хәрәкәтендә катнашучыларның үтә түбән дисциплинасы белән бәйле рәвештә аеруча кискенләште.

Районның торак пунктларында һәм автомобиль юлларында юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәмин итү, юл-транспорт һәлакәтләрен киметү (алга таба - юл-транспорт һәлакәтләрен) һәм аларның нәтижеләрен киметү бүгенге көндә актуаль бурычларның берсе булып тора.

Юл-транспорт һәлакәтенә чагыштырма анализ 2012 - 2020 еллар

1 нче таблица

№	Атамасы	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	Юл-транспорт һәлакәте саны	163	143	148	110	98	93	91	113	90
2	Һәлак булган	41	21	21	14	9	8	15	14	12
3	Тән жәрәһәте алган	221	188	237	175	145	127	122	153	117
4	100 зыян күрүчегә юл-транспорт һәлакәтенең авыр нәтижәләре	15,6	10,1	8,1	7,4	5,8	5,9	6,2	8,4	9,3

2012 һәм 2020 еллар чагыштырып караганда, юл-транспорт һәлакәтләре саны 73 очракка, һәлак булучылар саны 29 кешегә һәм тән жәрәһәте алуучылар саны 104 кешегә кимрәк. 2012 елда юл-транспорт һәлакәтләренен авыр нәтижәсе-15,6 һәлак булган, 2020 елда-100 зыян күрүченең 9,3 һәлак булган.

Район юлларында аварияләрне булдыруның төп сәбәпләре булып юл йөрү чиратын үтәмәү (23 юл-транспорт һәлакәте) тизлекнең конкрет шартларга туры килмәве (11 юл-транспорт һәлакәте), исерек хәлдә транспорт чаралары белән идарә итү (13 юл-транспорт һәлакәте), жәяүлеләр тарафыннан юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозу (13 юл-транспорт һәлакәте), жәяүлеләр өчен юл йөрү кагыйдәләрен бозу (7 юл-транспорт һәлакәте), стажлары 3 елдан артмаган машина йөртүчеләр гаебе белән юл-транспорт һәлакәте (10 юл-транспорт һәлакәте) теркәлгән. тора.

Юл-транспорт һәлакәтенең сәбәбе булып юл хәрәкәте процессында бер үк вакытта тәэсир итүче түбәндәге факторлар комплексы тора:

бу-транспорт чарасының техник торышы, юл катламының торышы, һава шартлары, тәүлекнең караңгы вакытында яктырту булмау, юл тамгасы булмау, юл хәрәкәтен көйләүнең техник чаралары житмәү һәм эксплуатацияләүдән чыгу.

Әмма, нәкъ менә "кеше факторы", кешенең адекват булмаган тәртибе юлда куркыныч чыганагы булып тора һәм юл-транспорт һәлакәтенең төп сәбәбе булып тора.

Юл-транспорт һәлакәтләренен булган урынын анализлау (барлыгы юл-транспорт һәлакәтендә зыян күрүчеләр белән - һәлак булган - яраланган)

Автомобиль юллары	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
«Волга» М-7 юлында	56-20-105	63-16-109	39-18-47	36-10-40	26-10-48	28-9-50	26-7-34	22-5-32	23-8-31	24-7-36	22-3-35
Территорияль юллар	36-5-78	34-12-57	37-14-63	42-11-67	31-3-56	36-2-54	40-1-52	44-2-54	43-4-52	45-3-54	23-8-28
Алабуга шәһәре	92-13-148	96-5-137	87-9-111	65-0-81	41-4-68	46-3-71	32-1-59	27-1-41	25-3-39	44-4-63	45-1-54
Барлығы	184-38-331	193-33-303	163-41-221	143-21-188	98-17-172	110-14-175	98-9-145	93-8-127	91-15-122	113-14-153	90-12-117

Юл-транспорт авариясе шәһәр һәм район икътисадына зур зыян китерә, ул түбәндәгеләрне үз эчен ала:

1. Эшләнмәгән продукция, кешеләр үлеменә яисә даими хезмәткә сәләтсезлеккә бәйле рәвештә даими чыгымнарны да кертеп, шулай ук вакытлыча чыгымнарны да кертеп;

2. Зыян күрүчегә китерелгән мораль зыян;

3. амбулатор һәм стационар дәвалануга, шулай ук зыян күрүчеләрне транспортлауга чыгымнар;

4. Тернәкләндерүгә, балаларны махсус укытуга, шифаханәләрдә сикәтләнүгә чыгымнар һәм башкалар;

5. Автомобильләрен ремонтлауны һәм алмаштыруны, юл бие коммуникацияләрен зарарлауны һәм башкаларны да кертеп, мөлкәтне саклау;

6. Юл-транспорт һәлакәте сәбәпләрен тикшерүгә, иминиятләштерү һәм суд чыгымнарын оештыруны да кертеп, административ чыгымнар;

7. Һәлакәткә бәйле рәвештә вакытны югалтуны да кертеп, башка чыгымнар (юл хәрәкәте тоткарлана һ.б.)

Юл-транспорт һәлакәтләрен кисәтү буенча күрелә торган чараларга карамастан, районда төп күрсәткечләр буенча юл-транспорт һәлакәтләренең тотрыклы кимүе күзәтелми.

Алабуга шәһәрендә һәм Алабуга районында аварияләренең югары дәрәжәдә булу сәбәпләрен билгели торган төп факторларга түбәндәгеләрне кертергә кирәк:

- юл хәрәкәтендә катнашучылар тарафыннан ЮХИ таләпләрен массакүләм санга сукмау, жәмгыять тарафыннан чараларны житәрлек дәрәжәдә аңламау һәм яклау, барлык дәрәжәдәге житәкчеләрдә тиешле җаваплылык булмау;

- транспорт чаралары белән идарә иткәндә машина йөртүчеләрнең юл шартларын бәяләгәндә хаталарга китерә торган эзерлегенең түбән сыйфаты, канәгатьләнәрлек булмаган дисциплина, транспорт чаралары белән идарә иткәндә машина йөртүчеләрнең игътибарсызлыгы;

- юл хәрәкәте иминлегенә буенча чараларны техник яктан тәэмин итү кимчелекләре, беренче чиратта, заманча таләпләргә юл хужалыкларының, транспорт чараларының, юл хәрәкәтен оештыру чараларының туры килмәве.

Авария хәлендәге катлаулы вәзгыять һәм ситуациянең алга таба начараюына тенденцияләр булу күп очракта түбәндәге сәбәпләр белән аңлатыла:

- жирле халыкның мобиллегенә арта бару;

- жәмәгать транспортында ташуны киметү һәм шәхси транспортта ташуны арттыру;

- автомобиль санын арттыру һәм урам-юл челтәрен озайту арасындагы хәзерге транспорт агымнарына исәпләнмәгән ярашмаучанлык.

Шәһәрләрдә автомобильләр белән тәмин итүнең заманча дәрәжәсе 1 мең кешегә 250 данәдән артып киткән, ә юл-транспорт инфраструктурасы 1 мең кешегә якинча 60-100 данә туры килә.

Мондый хәл нәтижәсендә юл хәрәкәте шартларының начараюы, экологик хәлне бозу, ягулык тотуның артуы, шулай ук юл-транспорт һәлакәтләре санының артуы күзәтелә.

Бүгенгесе вакытта барлык юл-транспорт һәлакәтләренең 70 проценты торак пунктларда. Торак пунктларда юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә зыян күргән кешеләр саны арту темплары юл-транспорт һәлакәтләре санын арттыру темпларын узып китә.

Хәзерге заман юл-транспорт травматизмын өйрәнү күрсәткәнчә, юл-транспорт һәлакәтләренең саны акрынлап арта бара, нәтижәдә зыян күрүчеләр төрле авырлыктагы тән жәрәхәтләре ала.

Мондый юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә зыян күргән затларга медицина ярдәме күрсәтүнең нәтижәсез оештырылуы аларның югары үлүнең төп сәбәпләреннән берсе булып тора.

Күрсәтелгән затларның гомуми үлем саны башка бәхетсезлек очраклары нәтижәсендә имгәнгән очраклардан 12 тапкыр артыграк, алар 6 тапкыр ешрак инвалид була, ә 7 тапкыр ешрак госпитализацияләүгә мохтаж.

Авария хәлендәге хәлне көчәйтү һәм юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү проблемасы булу озак сроклы дәүләт стратегиясен эшләүне һәм гамәлгә ашыруны, дәүләтнең һәм жәмгыятьнең көчләрен координацияләүне, федераль, региональ һәм жирле ресурсларны туплауны таләп итә, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының, иҗтимагый институтларның һәм дәүләтнеке булмаган структураларның гражданнар мәнфәгатләрен тагын да тулырак исәпкә алып, үзара хезмәттәшлегенең нәтижәле механизмнарын булдыруны таләп итә.

Программа-максатчан методны кулланмыйча төзелгән юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү системасы Федераль башкарма хакимият органнары эшчәнлеген координацияләүнең житәрлек дәрәжәдә комплекслы булмавы һәм нәтижәсез механизмы булмау белән характерлана, бу юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендәге эшчәнлекне гамәлгә ашырганда таркаулыкка китерә.

Хәзерге вакытта Алабуга шәһәрендә һәм Алабуга районында урамнарның һәм юлларның озынлыгы 900 км дан артык, шул исәптән 650 км дан артык, юл хәрәкәтен жайга салу 3000дән артык юл билгесе һәм күрсәткечләр ярдәмендә гамәлгә ашырыла.

Транспорт паркы зурлыгының ел саен артуы, торак массивлар мәйданының киңәюе юл хәрәкәте иминлеге проблемасын беренче дәрәжәдәге бурычларның берсе итеп күрсәтә.

Соңгы елларда автопарк санының тиз үсүе һәм юл хәрәкәтенә яңа машина йөртүчеләрне һәм ташучыларны күпләп кертү юл хәрәкәте шартларының характеристикаларын һәм катлаулануына китерде: транспорт агымнарының

тыгызлыгы артты, Алабуга шәһәрндә хәрәкәт ешлыгы артты, районның территорияль юлларында һәм «Идел» М-7 федераль трассасында.

Мамадыш - Яр Чаллы автомобиль юлы кисемтәсендә хәрәкәтнең зур йөкләнеше, Казан - Чаллы автоюлы участогы белән чагыштырганда, Мамадыш шәһәренә кадәр гомуми хәрәкәткә өстәмә юнәлешләр тоташтыруга бәйле:

- Киров өлкәсе, Кукмара, Мамадыш, М-7;
- Киров өлкәсе, Лубян, Морт, М-7;
- Ижау, Можга, Менделеевск, М-7;
- Әгерҗе, Менделеевск, М-7.

Шулай ук «Алабуга» МИЗ эшчәнлегә факторын да исәпкә алырга кирәк, якын арада автотранспорт хәрәкәтенең ешлыгы күп тапкырлар арта.

Алабуга муниципаль районы территориясендә М-7 автомобиль юлының икенче полосасын төзүнең кирәклегә Мамадыш шәһәрәннән алып, Хлыстово авылының үсеш юлына кадәр, кешеләрнең тормышын саклап калу күзлегеннән караганда, өстенлекле юнәлеш булып тора. Бүгенге көндә төзелеш тәмамланды.

Урам-юл челтәренең алыштыргысыз геометрик параметрлары вакытында транспорт санының артуы аларның гомуми үткәрү сәләтенең кимүенә китерде.

Иң көчле хәрәкәтле урамнар: Нефтьчеләр проспекты, Мәскәү урамы, Әйләнеш шоссесы, Чапаев урамы, Төзүчеләр урамы, Тынычлык проспекты, Интернационал урамы, М. Горький урамнары.

Алабуга шәһәре өчен иң мөһим бурычларның берсе булып транспорт агымнарын оптимальләштерү тора. Ул торақ пунктның үзәк өлешендә киеренкелекне киметә һәм транспорт чишелешләре булган интенсив жәяүлеләр агымнары кисешүне булдырмый.

Автомобиль транспорты саны артуга бәйле рәвештә транспорт чаралары саны, урам-юл челтәре үткәрү сәләте һәм сәүдә һәм административ-ижтимагый үзәкләр янындагы транспорт чаралары өчен машина кую урыны булу арасында ярашмаучанлык көчәя.

Мондый тенденция якындагы елларда иң зур ихтималлык белән сакланчак.

Хәзерге вакытта проблемалы мәсьәләләр - транспорт һәм юл хәрәкәте куркынычсызлыгы перспективасын исәпкә алып, торақ пунктларны планировкалау һәм төзү; транспорт һәм жәяүлеләр агымнары хәрәкәтен оештыру; юл хәрәкәтен жайга салуның техник чараларын камилләштерү; юл-урам челтәрен реконструкцияләү һәм карап тоту, автомобиль күперләрен төзү һәм ремонтлау; автотранспорт чараларының техник торышы; юл-транспорт чараларын кисәтү буенча халык һәм мәктәпкәчә балалар һәм мәктәп учреждениеләре белән профилактик эш;

Юл-транспорт һәлакәтләренә анализ Алабуга шәһәрндә юл-транспорт һәлакәтләренең төп учаклары түбәндәгеләр булуын күрсәтә:

1. Алабуга ш. Нефтьчеләр проспекты.
2. Алабуга шәһәренең Яр Чаллы шоссесы
3. Алабуга ш. Тынычлык проспекты.
4. Алабуга шәһәре Мәскәү урамы
5. «Алабуга шәһәренә килү» автомобиль юлы
6. «Алабуга - Лекарево - Армалы» автомобиль юлы
7. «Идел» М-7 автомобиль юлы

Һәләкәтләр кылуның сәбәпләре.

Кышкы чорда юл хәрәкәте иминлегенә житди йогынты ясаучы иң мөһим факторларның берсе - урам-юл челтәре торышы.

Юл-транспорт һәләкәте статистикасы юл йөрү өлешенә тиешенчә тотылмавы сәбәпле, һәләкәтләрнең 40% чамасы булуын күрсәтә.

Урам һәм юлларның үткәру сәләте кими, бу авария очраklары барлыкка килүгә, пассажирлар һәм йөк ташуларның нигезсез тоткарлануларына китерә.

Булган кар чистарту техникасының, ягулык-майлау материалларының чикләнән запасы һәм финанслауның калган принцибы урам-юл челтәрен хәрәкәт итү өчен куркынычсыз хәлгә китерү буенча эш алып барырга мөмкинлек бирми.

Әлеге очракта транспорт чаралары йөртүчеләргә һәм жәяүлеләргә реаль вәзгыятьне бәяләү һәм юл-транспорт һәләкәтләрен булдырмау өчен үз вакытында чаралар күрү авыр.

Анализдан күрәнчә, үлүчеләр яки тән жәрәхәтләре алган юл-транспорт һәләкәтләре санының дүрттән бер өлешә жәяүлеләрне бәрдерү булып тора.

Жәяүлеләрне бәрдерүнең төп өлешә Алабуга шәһәрәндә һәм район-торақ пунктларында уза торган магистраль автомобиль юллары участкаларында була.

Жәяүлеләр имгәнүенә китерә торган юл хәрәкәте кагыйдәләренәң төп бозылуы - юл өлешенәң ачыкланмаган урыннарда күчүе, туктап калган автомобиль аркасында кинәт чыгу.

Юл йөрү өлешенәң жәяүлелә кичүләр булмаган урыннарда күчүе аеруча зур куркыныч тудыра.

Юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозуның объектив сәбәпләре түбәндәгеләр:

- юл хәрәкәте кагыйдәләренә игътибарсызлык һәм игътибар итмәү;
- жәяүлеләр өчен кичүләр саны житәрлек булмау;
- тротуарларның булмавы һәм канәгәтләнәрлек булмавы, тәүлекнең караңгы вакытында яктыртуның булмавы;

Бу проблеманы хәл итү өчен торақ пунктларның барлык магистраль урамнары буйлап урам яктыртылган ике яклы жәяүлеләр өчен ике яклы тротуарлар корырга кирәк. Алабуга шәһәрәндә бу - шәһәрнең аскы өлешендә урнашкан урамнарның беренчә чиратында.

Автотранспорт чаралары санының артуы урам-юл челтәренәң үткәру сәләтенә тискәре йогынты ясый торган тагын бер проблеманы - транспорт чараларын урнаштыру һәм саклау проблемасын билгеләде.

Бу проблема Алабуга шәһәрәндә күпфатирлы йортлар төзелгән районнарда барлыкка килә. Хәзерге вакытта Алабуга шәһәрәндәге гараж-төзелеш кооперативлары һәм түләүле стационар тукталу урыннары ихтыяжның 50-60% ия.

Шуңа бәйлә рәвештә, санкцияләнмәгән Төнге автостоянкалар йокы микрорайоннарының барлык ишегаллары территорияләрендә диярлек оештырылган. Әлеге участкаларда транспорт чараларының атмосфера һавасы торышына тискәре йогынтысы арта, двигательләрне жибәргәндә, янгынга каршы сигнализация керткәндә шау-шу йогынтысы арта, бу халык өчен яракмалашмаучанлык тудыра.

Административ, мәдәни-спорт һәм сәүдә учреждениеләрендә, сәнәгәт базарларында машиналарны вакытлыча саклау урыннары белән тәэмин итү проблемасы аеруча кискен тора.

Транспорт чараларын урнаштыру өчен урыннарның житмәве мондый урыннарда машина йөртүчеләрне юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозып транспорт чараларын кую мөмкинлеге бирә, бу исә урамнарның үткәру мөмкинлеген киметүгә һәм тоткарлыklar барлыкка килүгә китерә.

Күрсәтелгән житешсезлек аркасында көндөзгә сәгатьләрдә авария-куркыныч хәлләр Нефтьчеләр проспектында, Тынычлык проспектында, Төзүчеләр урамында, Чапаев урамы, Матросов урамы, Разведчиклар урамында барлыкка килә.

Бу шартларда машина кую урыннарын оештыру һәм жиңел һәм йөк автомобильләрен саклау проблемасын хәл итү тукталышлар төзү һәм гараж-төзелеш кооперативлары төзү мөмкинлеге бирәчәк.

Алабуга шәһәренең расланган Генераль планы нигезендә, шәһәрнең төньяк-көнбатыш һәм төньяк-көнчыгыш өлешләрендә күчмә узеллар формалаштыру күздә тотыла - Казан шәһәрненән һәм Чаллы ягыннан чыгу.

Шәһәр территорияләрендә транспорт белән югары дәрәжәдә барып житүне һәм шәһәр территориясенә транзит агымнарны кертмәүне тәмин итә торган урам-юл челтәре һәм транспорт-коммуникация системасы булдыру дәвам итә.

Транзит ташкыннары федераль эһәмияттәге М-7 автомагистралә буенча гамәлгә ашырыла.

Генераль план белән киң һәм меридиональ юнәлешләрдә магистраль урамнар сакланып кала һәм алга таба үсеш ала.

Үткәру юлы, Генераль план проекты, шәһәрнең төньяк юнәлештә территорияль үсешен исәпкә алып, гомумшәһәр магистральләре категориясенә күчә.

Шәһәрнең иске өлешен транспорт агымнарыннан бушату өчен, Первомайская урамы буйлап магистральне Көнбатыш юнәлештә Төзүчеләр урамына чыгарырга тәкъдим ителә. Генераль план белән Гафури урамы буенча меридиональ юнәлештә өстәмә элементә расланды.

Транспорт - коммуникация челтәрен камилләштерү автомобиль жәмәгәтә транспортының өстәмә маршрутларын кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Алабуга шәһәре халкына транспорт хезмәтә күрсәтү уңайлылыгын тәмин итә торган мөһим чаралар түбәндәгеләр:

Халыкны күпләп тупланган урыннар янында автомобильләренә вакытлыча саклау өчен ачык стоянкалар урнаштыру өчен территорияләренә резервлау.

Жир асты киңлеген, төзелгән биналарны, күпкатлы гаражларны кулланганда индивидуаль транспортны саклау системасын формалаштыру торак төзелешенең яна территорияләрен үзләштерү белән бер үк вакытта тәкъдим ителә.

Программаның төп максатлары һәм бурычлары.

Программаның максаты - гражданның гомерен, сәламәтлеген һәм аларның мөлкәтен саклауны тәмин итү, Алабуга шәһәре юлларында хәрәкәт итүнең куркынычсыз шартларына аларның законлы хокуклары гарантияләрен арттыру.

Программа максатларына ирешү шартлары түбәндәге бурычларны хәл итүдән гыйбарәт:

- юл хэрэкәтендә катнашучыларның үзләрен куркыныч тотуны кисәтү;
- машина йөртүчеләрне эзерләү системасын камилләштерү һәм аларны юл хэрэкәтендә катнашуга кертү;
- балалар юл-транспорт травматизмын киметү;
- - транспорт һәм жәяүлеләр хэрэкәтен оештыруны камилләштерү;
- юл-транспорт һәлакәте урынына тиешле хезмәتلәр килү вакытын кыскарту, юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә зыян күргән затларга ярдәм күрсәтү эшчәнлегенә нәтижәлелеген арттыру;
- транспорт чараларының иминлеге дәрәжәсен арттыру;
- региональ һәм жирле идарә дәрәжәләрендә юл хэрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендә дәүләт идарәсе системасы эшчәнлегенә нәтижәлелеген арттыру;
- юл хэрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендә башкарма хакимият органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә хокукый нигезләрен камилләштерү, күрсәтелгән өлкәдә ижтимагый мөнәсәбәтләр регламентациясендә житешсезлекләрен һәм каршылыкларны бетерү.

Әлеге бурычларны хәл итү Алабуга шәһәре территориясендә авария хәлендәге күрсәткечләрен киметергә һәм, димәк, проблеманың социаль кискенлеген киметергә мөмкинлек бирәчәк.

Программа 2022-2024 елларда гамәлгә ашырыла.

Программа чаралары исемлеге

Программа чаралары комплексы Программаның түбәндәге юнәлешләре буенча капитал салуларга һәм башка ихтыяжларга чыгымнарның статьялары буенча төзелә һәм финанслана.

Юл хэрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тотышын кисәтү системасын үстерүгә юнәлтелгән чаралар 3 нче кушымтада китерелгән.

Күрсәтелгән юнәлештә эшчәнлек транспорт чараларын йөртүчеләрне, юл хэрәкәтендә башка катнашучыларны эзерләү системаларын камилләштерүне һәм үстерүне, Россия Федерациясе Юл хэрәкәте кагыйдәләренә үтәлешен контрольдә тотуның заманча чараларын киң кертүне, хокук бозылмаган очракта хокукый йогынты чараларын эшләүне, шулай ук профилактик эшнә камилләштерүне күздә тотта.

Транспорт чаралары һәм жәяүлеләр хэрәкәтен оештыру системасын үстерүгә, юл шартларының куркынычсызлыгын арттыруга юнәлдерелгән чаралар 4 нче кушымтада китерелгән.

Күрсәтелгән юнәлештә эшчәнлек транспорт чараларының һәм жәяүлеләрнең хэрәкәт итү шартларын яхшыртуны, транспорт агымнарын жайга салуның заманча ысулларын, юл хэрәкәтен оештыруның комплекслы схемаларын кертүне, жәяүлеләр хэрәкәтен оештыруны камилләштерүне, юл-транспорт һәлакәтләре барлыкка килүгә юл шартларының йогынтысын киметүне, урам-юл челтәрен үткәрү сәләтен арттыруны, юл-транспорт һәлакәтләрен концентрацияләү урыннарында инженерлык чараларын уздыруны күздә тотта.

Юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү системасын үстерүгә юнәлдерелгән чаралары 5 нче кушымтада күрсәтелгән юнәлештә аларның нәтижәләрен бетерүдә катнашучы хезмәтләренә юл-транспорт һәлакәте урынына килү вакытын кыскарту, аларның гамәлләрен тиз һәм килештерү, юл-

транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә зыян күргән затларга ярдәм күрсәтүнен нәтижәлелеген арттыру күздә тотыла.

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне планлаштырганда төрле дәрәжәләрдәге финанс-бюджет даирәсендә реаль вәзгыять, авария хәленең торышы, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү проблемасының югары икътисадый һәм социаль-демографик әһәмияте, шулай ук федераль һәм республика ярдәме белән аны хәл итүнең реаль мөмкинлеге исәпкә алынды.

Программа чараларын финанслау Татарстан Республикасы бюджеты, жирле бюджет һәм бюджеттан тыш чыганаclar исәбеннән гамәлгә ашырылачак. Программага үзгәрешләр өстәмә финанс чаралары бүлөп бирелгән саен кертеләчәк

Программа буенча финанслауның гомуми күләме 8 250 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

2023 ел - 2750,0 мең сум, республика бюджетыннан - 1250,0 мең сум, жирле бюджеттан - 1500,0 мең сум.

2024 ел - 2750,0 мең сум, республика бюджетыннан - 1250,0 мең сум, жирле бюджеттан - 1500,0 мең сум.

2025 ел - 2750,0 мең сум, республика бюджетыннан - 1250,0 мең сум, жирле бюджеттан - 1500,0 мең сум

Программаны тормышка ашыру белән идарә итүнең финанс аспектылары

Программа чараларын финанслау Татарстан Республикасы бюджеты, жирле бюджет һәм башка бюджеттан тыш чыганаclar исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты ел саен финанслау объектларының адреслы исемлеген билгели.

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының Ббашкарма комитеты, эшләрнең гомуми бәясен исәпкә алып, программа чараларын Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән һәм бюджеттан тыш чыганаclarдан финанслау турында Программаны гамәлгә ашыруның бөтен срогына Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән килешү (шартнамә) төзи.

Программаның гамәлдә булуын туктату аны гамәлгә ашыру тәмамланган очракта, ә вакытыннан алда туктату - Россия Федерациясе Хөкүмәте, Татарстан Республикасы Хөкүмәте һәм Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты карарлары нигезендә федераль максатчан программаларны һәм дәүләтара максатчан программаларны эшләү һәм гамәлгә ашыру тәртибе нигезендә аны гамәлгә ашыруның нәтижәсезлеген таныган очракта килә.

Программаны гамәлгә ашыру буенча төп чаралар кушымтада тәкъдим ителде.

4. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыру механизмы партнерлык, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары һәм оешмалар, шул исәптән жәмәгать оешмалары, принципнарына нигезләнә, шулай

ук Программаның барлык башкаручыларының вәкаләтләрен һәм җаваплылыгын төгәл аера.

Программаны гамәлгә ашыру белән нәтиҗәле идарә итү бурычларын хәл итү идарә итүнең рәвешләрен һәм ысулларын нигезле сайлау юлы белән гамәлгә ашырылачак.

Программаны тормышка ашыру белән идарә итүнең оештыру-хокукый аспектлары

Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итүне Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты гамәлгә ашыра.

Программаның координаторы булып Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесе тора.

Программаны башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген тәмин итүне Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеге комиссиясе гамәлгә ашыра, ул Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итүнең коллегияль киңәшмә органы булып тора.

Программаны гамәлгә ашыру белән агымдагы идарәне Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеге комиссиясе рәисе гамәлгә ашыра.

Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының юл хәрәкәте куркынычсызлыгы буенча комиссиясе түбәндәге төп функцияләренә тормышка ашыра:

- киләсе финанс елына Программа чараларының еллык планы проектын әзерләү һәм Программаны дәүләт заказчылары белән килештерүгә кагылышлы мәсьәләләр буенча эшчәнлекне координацияләү;

- Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары һәм төрле оештыру-хокукый формадагы оешмалар белән үзара яраштырылган хезмәттәшлек буенча чаралар комплексын үтәү;

- Программа чараларын тормышка ашыру турында статистик һәм аналитик мәгълүматны җыю һәм системалаштыру;

- Программа чараларын тормышка ашыру нәтиҗәләренә мониторинг, әлеге чараларны тормышка ашыру турында аналитик мәгълүмат Формалаштыру һәм Программаны тормышка ашыру турында хисап әзерләү;

- программаны гамәлгә ашыру барышы һәм нәтиҗәләре турында җәмәгатьчелеккә мәгълүмат бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру.

Программа чараларын үтәүчеләр Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Программаның чараларын үтәүне Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының ЮХИ буенча комиссиясе тикшереп тора.

Алабуга муниципаль районы башкарма комитетының инфраструктур үсеш бүлеге, Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесе агымдагы контроль һәм эшне оештыруны гамәлгә ашыра.

5. Программаның социаль-икътисади һәм бюджет нәтиҗәләлеге бәяләү

Муниципаль максатчан программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге аның максатларына ирешү дәрәжәсе белән билгеләнә, алар буларак юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булганнарның саны һәм зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәлакәтләре саны кимү билгеләнгән.

Юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булучы (2012 ел белән чагыштырганда) - 26 кешенең 2018 елга кимү күзәтелә. Юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булучыларның (2012 ел белән чагыштырганда) - 27 кеше, 2020 елга - 28 кеше, аларның саны 2019 елга кимиячәк.

2021 елга - 29 кеше, 2022 елга - 30 кеше,
2023 елга - 31 кеше, 2024 елга - 32 кеше.

Юл-транспорт һәлакәтләренә зыян күрүчеләр белән кимүе (2012 ел белән чагыштырганда), 2018 елда - 72 берәмлек. Зыян күрүчеләр белән булган юл-транспорт һәлакәтләре санын (2012 ел белән чагыштырганда), 2019 елда - 75 берәмлек, 2020 елда - 78 берәмлек, 2021 елда 81 берәмлек, 2022 елда - 84 берәмлек, 2023 елда - 87 берәмлек, 2024 елда - 90 берәмлек.

Программаны гамәлгә ашыру чорында программа-максатчан методы булмаган шартларда вәзгыятьне үстерү варианты белән чагыштырганда якынча 100 кеше гомере сакланачак.

Юл-транспорт һәлакәтләрен кискәтү буенча программа чараларының нәтижәлелеген бәяләү өчен юл-транспорт һәлакәтләреннән социаль-икътисадый зыян нормативларын бәяләү һәм исәпләү методикасы файдаланылды, ул 2001 елда автомобиль транспорты дәүләт фәнни-тикшеренү институты (НИИАТ) хезмәткәрләре тарафыннан эшләнгән.

Методика кешенең үлеменнән яки яралануыннан, транспорт чаралары зарарлануыннан, ташый торган йөкләр һәм юл корылмалары бозылудан зыян күләмен исәпкә ала.

Автомобиль транспорты дәүләт фәнни-тикшеренү институты (НИИАТ) методикасы буенча (2001 ел) бер өлкән кешенең үлеменнән зыян 1 516,03 мең сум тәшкил итә.

Жиңел яраланудан зыян - 8,5 мең сум, бер бала үлеменнән - 1 746,7 мең сум, бер юл-транспорт һәлакәтеннән матди зыян - 15,6 мең сум.

Зыян күрүчеләр белән бер юл-транспорт һәлакәтеннән уртача тикшерелгән зыянны исәпләү түбәндәгеләрне күрсәтте:

1. Зыян күргән балалар белән бер юл-транспорт һәлакәтеннән зыян 134,64 мең сумны тәшкил итә.

2. Зыян күрүчеләр булган бер юл-транспорт һәлакәтеннән зыян күрүчеләр 290,95 мең сум тәшкил итә.

Программа нәтижәлелеген бәяләү буенча хисап формасы:

№	Атамасы	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	Юл-транспорт һәлакәте саны	163	143	148	110	98	93	91	113	90
2	Һәлак булган	41	21	21	14	9	8	15	14	12
3	Тән жәрәһәте	221	188	237	175	145	127	122	153	117

	алган									
4	100 зыян күрүчегә юл- транспорт һәләкәтенең авыр нәтижәләре	15,6	10,1	8,1	7,4	5,8	5,9	6,2	8,4	9,3

*Хисап формалаштыру өчен мәгълүмат Алабуга районындагы ТР буенча Эчке эшләр министрлығының ЮХИДИБ тарафыннан бирелә.

Файдаланган кыскартулар исемлеге

Кыскартылган атамасы	Тулы исеме
ЮХИ	Юл хәрәкәте иминлеге
БЮТТ	Балалар юл-транспорт травматизмы
ЮПХ	Юл-патруль хезмәте
Юл-транспорт һәлакәте	Юл-транспорт һәлакәтләре
БЯАМ	Балалар-яшүсмерләр автомәктәбе
НИОКР (ФТТКЭ)	Фәнни-тикшеренү һәм тәҗрибә-конструкторлык эше
ЮХК	Юл хәрәкәте кагыйдәләре
Программа	«2016 елга Алабуга муниципаль районының Алабуга шәһәрәндә юл хәрәкәте иминлеген арттыру» программасы
ТЧ	Транспорт чаралары
ЮХИДИБ	Юл хәрәкәте иминлеге дәүләт инспекциясе бүлеге
УЮЧ	Урам-юл челтәре
ФСХ идарәсе Татарстан Республикасы Федераль салым хезмәте	Транспорт өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнең Татарстан Республикасы буенча дәүләт автомобиль юллары күзәтчелеге идарәсе.
ФМП	Федераль максатчан программа
ЮХК фонды	Юл хәрәкәте иминлеге фонды
ГТХ	Гадәттән тыш хәл
МУ	Муниципаль учреждение
ЭМЯ	Экстрен медицина ярдәме
ЖЧЖ	Жаваплылыгы чикләнгән җәмгыять
ДАССУ	Дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе
АҮРХ	Алабуга үзәк район хастаханәсе

Программа методы булмаган шартларда авариянең көтелгән күрсәткечләре

Күрсәткечләр	2012 ел	2019 ел	2020 ел
Юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган затлар саны, кеше	41	14	12
2011 елга базис Кр үсеше коэффициенты РФ		2,7	
Зыян күрүчеләр, берәмлекләр белән юл- транспорт һәлакәтләре саны	163	113	90
2011 елга базис Кр ₁ үсеше коэффициенты		1,0149	

«2023-2025 елларга Татарстан
 Республикасы Алабуга муниципаль районы
 Алабуга шәһәрәндә юл хәрәкәте иминлеген
 арттыру» муниципаль ярдәмче программасына
 2 нче кушымта

**Муниципаль программа күрсәткечләренә ирешүнең көтелә торган
 динамикасы (үсеше)**

Күрсәткечләр	2012 ел (база елы)	2022 ел	Фараз		
			2023	2024	2025
Юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булучы (2012 ел белән чагыштырганда), кеше потенциал санының кимүе.	41	30	31	32	33
2012 ел белән чагыштырганда һәлак булучыларның көтелә торган саны		31	32	33	34
ТР 2012 елга база үсеше коэффициенты		0,6666			
Юл-транспорт һәлакәтләренә зыян күрүчеләр белән кимүе (2012 ел белән чагыштырганда), берәмлек	163	84	87	90	93
2012 елга база үсеше коэффициенты	(факт) саны Юл- транспорт һәлакәте	0,9			

**Юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тотышын кисәтү
системасын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар**

(мең сумнарда)

№	Чара атамасы	Үтәү срогы	Барысын да финанслау күләме	шул исәптән:		Үткөрү өчен җаваплы	Көтелгән нәтижә
				Жирле бюджет акчалары хисабына	Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән		
Башка ихтыяжлар							
1.	ЮХИДИ юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендә контроль һәм күзәтчелек функцияләрен гамәлгә ашыру өчен техник комплекслар : Россия Федерациясе юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозуны видеофиксацияләү комплекслары, радар, автоматик режимда эшләүче һәм автомашина кузовын маркировкалау билгеләрен үзгәртү фактын билгәү приборы (ВНИК-03, 04 радарлар, күчмә пульт автомат рәвештә жайга салу системасын жайга салу өчен билгеләү (ППН) приборы.- күзәтү көзгеләре, «Агым» системалары һ. б. белән тәэмин итү.	2023-2025 елларга	0	0	0	ЮХИДИБ (киләшү буенча)	Контроль-күзәтчелек эшчәнлегенең нәтижелелеген арттыру

2.	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре һәм балаларга өстәмә белем бирү системасы гомуми белем бирү учреждениеләре өчен фәнни-методик материаллар, программалар, басма һәм электрон уку пособиеләре сатып алу (белем бирү учреждениеләрен укыту пособиеләренең пилот комплектлары белән тәэмин итү), балаларны транспорт белән тәрбияләү системасын эшләү һәм гамәлгә кертү, конференцияләр үткәрү, спортның техник төрләрен үстерү	2023-2025 елларга	0	0	0	ЮХИДИБ (киләшү буенча), ЮХИ программаларын финанслау дирекциясе (киләшү буенча), Мәгариф идарәсе (киләшү буенча)	балаларның юл-транспорт жәрәхәтләнүен профилактикалау;
3.	Киң күләмле акцияләр үткәрү - Балалар-игътибар! - Жәяүле-игътибар!, Игътибарлы машина йөртүче, зебра һ.б. Юл хәрәкәтендә катнашучыларның дисциплинасын ныгытуга, юл хәрәкәте иминлеге мәсьәләләре буенча массакуләм мәгълүмат чараларында материаллар урнаштыруга юнәлдерелгән профилактик акцияләр үткәрүгә мәгълүмати һәм реклама агентлыкларын жәлеп итү	2023 ел 2024 ел 2025 ел	420,0 420,0 420,0	0	420,0 420,0 420,0	ЮХИДИБ (киләшү буенча), ЮХИ программаларын финанслау дирекциясе (киләшү буенча), Мәгариф идарәсе (киләшү буенча)	юл хәрәкәте хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тотышын кисәтү
4.	Төрле яшь категорияләре юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзләрен тотышын пропагандалау буенча тематик телетапшырулар булдыру	2023 ел 2024 ел 2025 ел	280,0 280,0 280,0	0	280,0 280,0 280,0	ЮХИДИБ (киләшү буенча), ЮХИ программаларын финанслау дирекциясе (киләшү буенча)	Юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркынычсызлык стереотипларын булдыру
5.	Видео- һәм телевизион мәгълүмат-пропаганда продукциясе булдыру, тематик тышкы социаль реклама (баннерлар, тартылулар) оештыру, шулай ук материалларны массакуләм мәгълүмат чараларында, жәмәгать транспортында, кинотеатрларда урнаштыру һ.б.	2023-2025 елларга	0	0	0	ЮХИДИБ (киләшү буенча), ЮХИ программаларын финанслау дирекциясе (киләшү буенча), Мәгариф идарәсе (киләшү буенча)	Юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркынычсызлык стереотипларын булдыру

6.	Яшь хәрәкәт инспекторлары слетларын үткәрү	2023 ел 2024 ел 2025 ел	200,0 200,0 200,0	0	200,0 200,0 200,0	ЮХИДИБ (киләшү буенча), ЮХИ программаларын финанслау дирекциясе (киләшү буенча), Мәгариф идарәсе (киләшү буенча)	балаларда урамнарда һәм юлларда хәвефсез тәртип күнекмәләрен формалаштыру
7.	Балалар белән массакүләм чаралар үткәрү (Куркынычсыз тәгәрмәч конкурс-фестивальләре, ЯХИ отрядлары активистларының профильле сменалары, чемпионатның хәрби дан урыннары буенча автоузышлар, күп төрле ярыш буенча яшүсмерләр автомәктәпләре, балалар юл-транспорт травматизмын профилактикалау буенча гомуми белем бирү учреждениеләре арасында конкурслар)	2023 ел 2024 ел 2025 ел	300,0 300,0 300,0	0	300,0 300,0 300,0	ЮХИДИБ (киләшү буенча), ЮХИ программаларын финанслау дирекциясе (киләшү буенча), Мәгариф идарәсе (киләшү буенча)	балаларда урамнарда һәм юлларда хәвефсез тәртип күнекмәләрен формалаштыру
8.	Мәктәпкәчә яшьтәге балалар һәм кече сыйныф укучылары арасында яктылык кайтаручы жайланмалар эзерләү һәм тарату	2023 ел 2024 ел 2025 ел	50,0 50,0 50,0	0	50,0 50,0 50,0	ЮХИДИБ (киләшү буенча), ЮХИ программаларын финанслау дирекциясе (киләшү буенча), Мәгариф идарәсе (киләшү буенча)	тәүлекнең караңгы вакытында балаларга йөрү ихтималының кимүе
9.	Гомуми белем бирү учреждениеләренең һәм балалар бакчаларының юл хәрәкәте кагыйдәләре укытучыларының квалификациясен күтәрү	2023-2025 елларга	0	0	0	ЮХИДИБ (киләшү буенча), Мәгариф идарәсе (киләшү буенча)	балалар юл-транспорт имгәнүен булдырмау
	2022 елда барлыгы		1250,0		1250,0		
	2023 елда барлыгы		1250,0		1250,0		
	2024 елда барлыгы		1250,0		1250,0		
	БАРЫСЫ		3750,0	0	3750,0		

«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы
Алабуга муниципаль районы Алабуга
шәһәрендә юл хәрәкәте иминлеген арттыру»
ярдәмче программасына 4 нче кушымта

**Транспорт чаралары һәм жәяүлеләр хәрәкәтен оештыру системасын үстерүгә, юл шартларының
куркынычсызлыгын арттыруга юнәлдерелгән чаралар**

(мең сумнарда)

№	Чара атамасы	Үтәү срогы	Финанслау күләме	шул исәптән:		Үткәру өчен жаваплы	Көтелгән нәтижә
				жирле бюджеттан	Татарстан Республикасы бюджетты акчалары исәбендә		
Капиталь кертемнәр							
1.	Юл һәм жәяүлеләр өчен юл челтәренең аеруча куркыныч участокларын төзекләндерү	2023-2025 елларга	0,00	0,00	0,00	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты	Транспорт чараларының каршы як хәрәкәт полосасына һәм тротуарларга чыгу, күперләрдән төшү, юлүткәргечләрдән һәм югары катламнардан төшү, шулай ук юлның машина юлына чыгу мөмкинлеге булмау

2.	Юл хэрэгэтендэ катнашучыларның маршрут юнөлешен билгеләү системасын булдыру	2023 ел 2024 ел 2025 ел	1500,00 1500,00 1500,00	1500,00 1500,00 1500,00	0,00	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты	хэрэгэт маршрутларын оптимальләштерү, экологик хэлне яхшырту, юл-транспорт һәлакәтләренәң килеп чыгу куркынычын киметү
3.	АСУД һәм светофор объектларны модернизацияләү (светодиод светофорлар, заманча идарә итүче контроллерлар, экологик датчиклар, транспорт детекторлары белән жиһазландыру, рөхсәт ителә торган сигналның кире кайтарылган вакытын исәпләү таблосы, өстәмә тавыш жайланмалары, заманча программа тәэминаты, шулай ук АСУД үзәк идарәче пунктларын элемент линияләре, периферия объектлары белән элемент өчен аппаратура белән жиһазландыру, радиоканал урнаштыру)	2023 ел 2024 ел 2025 ел	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты	Урам-юл челтәренәң үткәрү сәләтен күтәрү, транспорт чараларын кичүне һәм тоткарлауны киметү, экологик хэлне яхшырту һәм юл-транспорт һәлакәтләре куркынычын киметү
	2022 елда барлығы		1500,0	1500,0			
	2023 елда барлығы		1500,0	1500,0			
	2024 елда барлығы		1500,0	1500,0			
	БАРЫСЫ		4500,0	4500,0	0,00		

«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы
Алабуга муниципаль районы Алабуга
шәһәрәндә юл хәрәкәте иминлеген
арттыру» ярдәмче программасына 5 нче кушымта

**Юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү системасын
үстерүгә юнәлдерелгән гамәлләр**

(мең сумнарда)

№	Үтәү срогы	Финанслау күләме	шул исәптән:		Үткәрү өчен җаваплы	Көтелгән нәтижә	
			жириле бюджеттан	Татарстан Республикасы бюджетты акчалары исәбәнен			
Капиталь кертемнәр							
1.	Юл-транспорт һәлакәтләренең заманча ысулларын һәм нәтижеләрен бетерү ысулларын эшләү өчен табигый майданчыклар төзү һәм реконструкцияләү (кимендә 800 кв. метр)	2023-2025 елларга	0	0	0	ТР Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының АМР буенча ОФПС (киләшү буенча)	юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә зыян күргән затларга ашыгыч махсулаштырылган медицина ярдәме күрсәтү өчен вертолет авиациясен куллану системасын камилләштерү
Барысы			0	0	0		
Башка ихтыяжлар							
2.	Юл-транспорт һәлакәтләре нәтижеләрен бетерүдә экстрен хезмәтләренең үзара хезмәттәшлеге һәм авария-коткару эшләрен уздыру	2023-2025 елларга	0	0	0	ТР Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының АМР буенча	юл-транспорт һәлакәте урынында ашыгыч медицина ярдәмен нәтижәле күрсәтү һәм анда зыян күргән затларны

	мәсьәләләрен практик хәл итү					ОФПС (киләшү буенча)	дәвалау учреждениеләренә вакытында китерү
3.	Юл-транспорт һәлакәтләрен бетерүдә катнашучы шәхси составның һөнәри әзерлеген һәм квалификациясен күтәрүне гамәлгә ашыручы АМР буенча ТР ГХМ ОФПСын оештыру-методик һәм техник яктан тәәмин итү	2023-2025 елларга	0	0	0	ТР Гадәттән тыш хәлләр министрлығының АМР буенча ОФПС (киләшү буенча)	Юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә зыян күргән затларга беренче медицина ярдәме күрсәтү буенча белем бирү сыйфатын арттыру
	Барысы		0	0	0		
	Барлығы		0	0	0		

«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы
Алабуга муниципаль районы Алабуга шәһәрндә
юл хәрәкәте иминлеген арттыру»
ярдәмче программасына б нчы кушымта

**«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы
Алабуга шәһәрндә юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасын
жирле бюджет чаралары һәм юнәлешләр буенча башка чыганаclar исәбеннән финанслау күләмнәре
(мең сумнарда)**

	2023- 2025 еллар	Жирле бюджет чаралары			Татарстан Республикасы бюджеты чаралары		
		НИОКР (ФТТКЭ)	капиталь кертемнәр	башка ихтыяжлар	НИОКР (ФТТКЭ)	капиталь кертемнәр	башка ихтыяжлар
Юл хәрәкәте хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тотышын кисәтү системасын үстерү	3750,0		0	0		0	3750,0
транспорт чараларының һәм жәяүлеләрнең хәрәкәтен оештыру системасын үстерү һәм юл шартларының куркынычсызлыгын арттыру;	4500,0		0,00	4500,0		0,00	0
юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү системасын үстерү;	0		0	0		0	0
Барлығы:	8250,0		0,00	4500,0		0,00	3750,00

**«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Алабуга шәһәрәндә
юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасын жирле бюджет акчалары
һәм башка чыганаclar исәбеннән финанслау күләмнәре**

(мең сумнарда)

Финанслау чыганагы	Күләм 2023-2025 елга финанслау	Салым төрләре	
		капиталь кертемнәр	башка ихтыяжлар
Татарстан Республикасы бюджеты чаралары	3750,0	0	3750,0
Жирле бюджет чаралары	4500,0	4500,0	0
ШӘһӘР БУЕНЧА БАРЛЫГЫ:	8250,0	4500,0	37500,0

**«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Алабуга шәһәрәндә
юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасын гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә
торган акчаларны бүлү**

(мең сумнарда)

Программаның заказчылары һәм башкаручылары	2023-2025 еллар	2023 ел		2024 ел		2025 ел	
		капиталь кертәмнәр	башка ихтыяжлар	капиталь кертәмнәр	башка ихтыяжлар	капиталь кертәмнәр	башка ихтыяжлар
ЮХИ, ЮХИДИБ программаларын финанслау дирекциясе	3750,0	0	1250,0	0	1250,0	0	1250,0
Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты	4500,0	1500,00	0	1500,00	0	1500,00	0
ТР Гадәтгән тыш хәлләр министрлыгының АМР буенча ОФПСы	0	0	0	0	0	0	0
Барлыгы:	8250,00	1500,00	1250,00	1500,00	1250,00	1500,00	1250,00